

บันทึก

เรื่องหารือเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการประมงมีผลบังคับใช้ในทะเลหลวงหรือไม่

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ สร.๐๕๐๓/๔๕๖๐ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๐๗ แจ้งมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กระทรวงเกษตรได้รับรายงานจากกรมประมงว่า การประมงทะเลของประเทศไทยได้ก้าวหน้าขึ้นมาก ปัจจุบันนี้ชาวประมงไทยสามารถนำเรือประมงออกทำการประมงได้ทั่วอ่าวไทย ซึ่งมีความกว้างถึง ๕๖๐ กิโลเมตร และไกลออกไปจดเขตทะเลจีนใต้ ประสิทธิภาพของเรือและเครื่องมือประมงโน้มเอียงไปในทางสูงขึ้นและออกทำการประมงได้ไกลออกไปในทะเลหลวงมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการประมงของประเทศไทยที่ใช้บังคับในขณะนี้ คือ

(๑) พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒

มิได้กำหนดไว้แน่ชัดว่าใช้บังคับในขอบเขตเพียงใด กล่าวคือ ใช้บังคับแก่พลเมืองไทยทุกคน แม้ว่าจะออกไปทำการประมงในทะเลหลวงพื้นทะเลอาณาเขตและเขตสงวนสิทธิการประมงออกไป หรือคงใช้บังคับแต่เฉพาะภายในเขตทะเลอาณาเขตและเขตสงวนสิทธิการประมงเท่านั้น กระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่าปัญหาเรื่องนี้เกี่ยวพันกับอำนาจอธิปไตยของรัฐและเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศด้วย จึงใคร่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นว่า พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการประมงที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ บังคับแก่พลเมืองไทยซึ่งออกไปทำการประมงพื้นทะเลอาณาเขตของไทยในทะเลหลวงด้วยหรือไม่ เพื่อจะได้ดำเนินการพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการประมงให้เหมาะสมต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งบัญญัติว่า “เขตการประมงไทย” หมายความว่า เขตน่านน้ำไทยหรือน่านน้ำอื่นใดซึ่งประเทศไทยใช้อยู่หรือมีสิทธิที่จะใช้ต่อไปในการจับสัตว์น้ำ โดยที่น่านน้ำเหล่านั้นปรากฏโดยทั่วไปว่ามีขอบเขตตามกฎหมายท้องถิ่นหรือธรรมเนียมประเพณี หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามสนธิสัญญาหรือด้วยประการใด ๆ” นั้น เมื่อพิจารณาความหมายของคำนิยามเขตการประมงไทยดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่า เขตการประมงไทยได้แก่เขตน่านน้ำไทยอย่างหนึ่ง และน่านน้ำอื่นอันมีขอบเขตตามกฎหมายท้องถิ่นหรือธรรมเนียมประเพณี หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามสนธิสัญญาหรือด้วยประการใด ๆ อีกอย่างหนึ่ง ซึ่งแม้จะอยู่นอกเขตน่านน้ำไทยก็ยังถือได้ว่าเป็นเขตการประมงไทยด้วย เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิ

การประมงในเขตการประมงไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒ บัญญัติไว้เช่นนี้ กฎหมายที่เกี่ยวกับการประมง เช่นการควบคุมเครื่องมือบางชนิดที่ใช้จับปลา ตลอดจนการต้องขออนุญาตและเสียค่าอาชญาบัตรตามกฎหมายการประมงซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันนี้จึงยอมใช้บังคับแก่พลเมืองไทย ซึ่งออกไปทำการประมงพื้นทะเลอาณาเขตประเทศไทยในทะเลหลวงด้วย ถ้าหากนานน้ำเหล่านั้นปรากฏข้อเท็จจริงว่า ชาวประมงไทยเคยออกไปทำการประมงจนเป็นธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ

แต่ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงเกษตรชี้แจงว่าในปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังมิได้มีการประกาศกำหนดเขตการประมงไทยในน่านน้ำอื่นนอกเขตน่านน้ำไทยไว้เลย ฉะนั้น การที่คนไทยออกไปทำการประมงในเขตน่านน้ำอื่นในขณะนี้ ถ้าตามข้อเท็จจริงไม่อาจถือได้ว่ามีขอบเขตโดยมีธรรมเนียมประเพณีหรือด้วยประการอื่นแล้ว กฎหมายที่เกี่ยวกับการประมงที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ก็ยอมใช้บังคับตลอดถึงการทำการประมงในเขตน่านน้ำอื่นนอกเขตน่านน้ำไทยไม่ได้

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๐๗